

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/222/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817208976
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7817208976.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v U. zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudcov JUDr. Aleny Mikovej a JUDr. Ľuboša Kunaya v spore žalobcu L. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX, W. L., zastúpeného JUDr. Hedvigou Gallovou, advokátkou so sídlom Zámocká 26, Bratislava proti žalovanému Všeobecnej úverovej banke, a.s. so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, zastúpeného Advokátskou kanceláriou ČERNEJOVÁ&HRBEK, s.r.o., so sídlom Kýčerského 7, Bratislava, IČO: 36 857 513, v konaní o zaplatenie 11.951,59 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 21. februára 2018 č.k 15Csp/159/2017-127

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok v napadnutom II. vyhovujúcom výroku a III. výroku o nároku na náhradu trov konania a v zrušenom rozsahu v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Rožňava (ďalej „súd prvej inštancie“) rozsudkom uvedeným v záhlaví I. výrokom zastavil konanie o zaplatenie sumy 1.672 €, II. výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 10.279,59 € a III. výrokom žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 72,02 %.

2. Rozhodol tak o nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 11.951,59 €, ktoré malo vzniknúť tým, že žalovaný prijal bez právneho dôvodu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere "HypoPôžička" č. D.-XX zo dňa 26.10.2009 sumu vo výške 1.672,01 € a zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere „HypoPôžička“ č. D.-XX zo dňa 14.7.2010 sumu vo výške 10.279,58 €. Žalobca svoj nárok odôvodňoval všeobecným tvrdením o existencii neprijateľných podmienok v úverových zmluvách uvádzajúc, že „preplatil úver“ o 65 % resp. 77%, čo je jednoznačne v rozpore s dobrými mravmi, pričom je nepochybné, že sa jednalo o formulárové typové zmluvy, v ktorých vystupoval žalobca v postavení slabšej zmluvnej strany, bez možnosti odhaliť pre neho nevýhodné zmluvné ustanovenia, ktoré spôsobujú nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach strán sporu. Žalobca ďalej tvrdil, že zmluva uzavretá v roku 2009 neobsahuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyžadované § 4 ods. 2 písm. g/, i/ k/, l/ zákona č. 258/01 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a zmluva uzavretá v roku 2010 neobsahuje náležitosť vyžadovanú § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, z ktorého dôvodu sú zmluvy bezúročné a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia zo zmluvy HypoPôžička č. D.-XX uzavretej 26.10.2009 vo výške 1.672,01 € vzal žalobca napokon späť, a žiadal priznať bezdôvodné obohatenie vo výške 10.279,58 € zo zmluvy o HypoPôžičke č. D.-XX uzavretej dňa 14.7.2010. Výšku bezdôvodného obohatenia stanovil ako rozdiel medzi sumou finančných prostriedkov 23.500 €, ktoré mu mali byť podľa zmluvy poskytnuté a sumou finančného plnenia vo výške 33.779,58 €, ktoré poukázal žalovanému na účely úhrady dlhu. K námietke premlčania vnesenej žalovaným žalobca dôvodil, že k vzniku bezdôvodného obohatenia došlo úmyselným konaním žalovaného, preto je potrebné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu lehotu podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka (OZ), ktorá začína plynúť od okamihu, kedy k bezdôvodnému obohateniu došlo, čo bolo dňa 9.3.2017, v ktorý deň bola dlžná suma uhradená na účet žalovaného.

3. Žalovaný vo vzťahu k nároku žalobcu zo zmluvy HypoPôžička č. D.-XX zo dňa 14. 7. 2010 poukázal na to, že lehota splatnosti záväzku bola dohodnutá na dlhšie než desaťročné obdobie, ktorý záväzok bol zabezpečený záložným právom na nehnuteľnosti, pričom podľa § 1 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, sa za spotrebiteľský úver nepovažuje úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého lehota splatnosti je viac ako 10 rokov. Na zmluvný vzťah strán, ktorý má charakter úverového vzťahu podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka sa aplikujú príslušné predpisy na ochranu spotrebiteľa vyplývajúce z ustanovení Občianskeho zákonníka a zákona na ochranu spotrebiteľa, nie však ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z.. Žalovaný nemá postavenie ani iného veriteľa, na ktorého sa primerane vzťahujú ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., aj keď predmet zmluvy nemá povahu spotrebiteľského úveru, pretože za iného veriteľa sa podľa § 2 písm. c/ zákona č. 129/2010 Z.z., považuje fyzická alebo právnická osoba poskytujúca úvery a pôžičky nemajúce povahu spotrebiteľského úveru s výnimkou banky. Žalovaný zdôraznil, že aj v prípade, ak by bol zmluvný vzťah posudzovaný podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno hovoriť, aby v ňom absentoval údaj podľa § 9 písm. k/ citovaného zákona požadujúceho v zmluve uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, keď v súlade s aktuálnou rozhodovacou činnosťou súdov i rozhodnutím Súdneho dvora EÚ vo veci C - 42/2015 Home Credit a.s. c/a W. X. bolo jednoznačne konštatované, že ustanovenia Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere zo dňa 23.4.2008 (Smernica), na podklade ktorej bol prijatý aj zákon č. 129/2010 Z.z. nevyžaduje spresnenie, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny, úrokov a ďalších poplatkov, a Smernica bráni tomu, aby členský štát sstanovil takú povinnosť vo vnútroštátnej právnej úprave. Odplata dohodnutá v zmluve zodpovedá zákonnej úprave o jej limitoch vyplývajúcej z dohodnutej úrokovej sadzby, je primeraná odplate obvyklej na trhu, neprieči sa žiadnemu právnemu predpisu, a žalobca nijako nepreukázal, aby odplata predstavovala navýšenie 65 % resp. 77 %. K žalobcom tvrdenému úmyselnému bezdôvodnému obohateniu žalovaný zdôraznil, že jeho zámerom bolo získanie odplaty vo forme úrokov z poskytnutého úveru, nie však úmysel získať bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu, ktorý úmysel je potrebné v každom jednotlivom prípade preukázať, a nepostačuje len všeobecné tvrdenie o zaužívanej praxi pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv. Žalovaný v čase uzavretia zmluvy, ani v čase prijatia platieb od žalobcu nemohol vedieť ani predpokladať, že o niekoľko rokov neskôr by malo byť jeho konanie posudzované ako konanie so zámerom bezdôvodne sa obohatiť z dôvodu, že zmluva neobsahuje náležitosti vyžadované zákonom.

4. Súd prvej inštancie po citácii vyjadrení strán sporu, obsahu zmluvných ustanovení, právne vec posudzoval podľa § 52, § 54 Občianskeho zákonníka (OZ), zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej zákon č. 129/2010 Z.z.) a prijal záver, že žalobcovi patrí nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia zo zmluvy „HypoPôžička“ uzavretej v roku 2010, ktorá ostala predmetom sporu, nakoľko predmetná zmluva sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu, že v nej absentujú náležitosti vyžadované ustanoveniami § 9 zákona č. 129/2010 Z.z.. Súd prvej inštancie posudzoval predmetnú zmluvu podľa zákona č. 129/2010 Z.z. z dôvodu, že v samotnom záhlaví uvedenej zmluvy je odkaz na ustanovenia tohto zákona, a pokiaľ aj §1 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z. túto zmluvu vzhľadom na jej charakter vylúčil zo svojej pôsobnosti, súd prvej inštancie vyhodnotil zmluvnú úpravu ako zavádzanie spotrebiteľa, pretože žalovaný predkladá spotrebiteľovi zmluvu s označením, že ide o spotrebiteľský úver a následne obsahom zmluvy sú iné podmienky, čím považoval za oprávnené posudzovať vzťah podľa ustanovení zákona, na ktoré zmluva odkazuje. Poukázal tiež na § 24 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., podľa ktorého na iných veriteľov, a na zmluvy o úvere a pôžičky, ktoré nie sú spotrebiteľskými úvermi, a ktoré sú poskytované inými veriteľmi, sa rovnako aplikujú ustanovenia § 9 a § 11 zákona č. 129/2010 Z.z.. Súd prvej inštancie uviedol, že zmluva neobsahuje celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, keď v zmluve je uvedený údaj o celkových nákladoch vo výške 48.744 €, avšak podľa dojednaných podmienok o výške, počte a termíne splátok úveru pri počte splátok 240, hodnote splátky 216,30 €, celková čiastka predstavovala až 51.912 €. Súčasne súd prvej inštancie konštatoval, že v zmluve je nesprávne uvedená hodnota priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov, keď táto má predstavovať 34,50 % a nie v zmluve uvedených 5,76 %, a za nedostatok považoval tiež to, že v zmluve je uvedená suma splátky predstavujúca len súčet istiny, úrokov a iných poplatkov. Ako odôvodnenú vyhodnotil aplikáciu ustanovenia o 10-ročnej premlčacej lehote podľa § 107 ods. 2 OZ týkajúcej sa úmyselne vzniknutého bezdôvodného obohatenia, pretože žalovaný má dlhodobu v predmete činnosti poskytovanie úverov a jeho povinnosťou bolo dodržiavať právne predpisy k tejto činnosti sa vzťahujúce. Súd prvej inštancie ďalej dôvodil, že pokiaľ ide o plynutie subjektívnej premlčacej lehoty, táto začala

plynúť až vtedy, keď sa žalobca dozvedel, že k vzniku bezdôvodného obohatenia došlo, čo sa stalo až po poznaní jeho právnej situácie po konzultovaní s právnym zástupcom v auguste v roku 2017, pričom objektívna premlčacia lehota začala plynúť až od času, keď k vzniku bezdôvodného obohatenia došlo. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia ako včas uplatnený a preukázaný v žiadanom rozsahu žalobcovi priznal, o zastavení konania v časti nároku rozhodol v súlade s procesným návrhom žalobcu podľa § 145 ods. 2 CSP.

5. Výrok o trovách konania odôvodnil aplikáciou § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Zohľadňujúc úspech žalobcu v rozsahu 86,01%, neúspech v časti 13,99%, nárok na náhradu trov žalobcu stanovil v zodpovedajúcom pomere 72,02% (86,01%- 13,99%).

6. Proti vyhovujúcemu výroku rozsudku a súvisiacemu výroku o nároku na náhradu trov konania podal včas odvolanie žalovaný uplatňujúc odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/, h/ Civilného sporového poriadku (CSP), teda že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (d), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h). Žalovaný žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne alebo rozhodnutie zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Žalovaný v odvolaní poukázal na svoje vyjadrenia prednesené už v priebehu konania, že zmluva o úvere, „hypopôžička“ č. D.-XXXXXX-XX zo dňa 14.7.2010, z ktorej nárok ostal predmetom sporu, nespadá podľa § 1 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z. do pôsobnosti daného zákona, pretože išlo o úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti s lehotou splatnosti viac ako 10 rokov. Jedná sa o kogentnú právnu úpravu, od ktorej sa nemôžu účastníci odchýliť ani vzájomnou dohodou, preto posudzovanie vykonané súdom je v rozpore so zákonom. Pôsobnosť zákona nemožno založiť ani na aplikácii § 24 zákona č. 129/2010 Z.z., keďže tento sa vzťahuje iba na „iných veriteľov“, medzi ktorých iných veriteľov v zmysle pojmového vymedzenia vyplývajúceho z § 2 zákona č. 129/2010 Z.z. nespádajú peňažné ústavy - banky, preto je právny názor súdu v priamom a evidentnom rozpore so zákonom. Za výsledok nesprávnych skutkových zistení žalovaný považoval zistenia súdu prvej inštancie o tom, že v zmluve je nesprávne uvedená celková čiastka úveru, keďže súd nezahrnul do výpočtu všetky náklady spojené s poskytnutím úveru, z čoho istina predstavovala 23.500 €, výška úrokov s poplatkami 25.244 €, čo v úhrne činilo sumu 48.744 €. Vytkol súd prvej inštancie, že naopak do výpočtu zahrnul aj tie položky, ktoré tam podľa súdom aplikovaného zákona nevstupujú, lebo podľa § 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z.z. sa do celkových nákladov spotrebiteľa nezaradzuje poistné, pokiaľ ho spotrebiteľ nemusel navyše uzavrieť. Pritom v danom prípade bolo poistné dohodnuté ako dobrovoľné, nie povinné, žalobca mohol uzavrieť úverovú zmluvu za rovnakých podmienok aj bez poistenia. Z uvedených dôvodov sa poistné nezarátavalo do celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom, pričom súčin hodnoty splátky bez poistného 203,10€ a počtu splátok 240 predstavuje celkovú čiastku, ktorú bol povinný žalovaný uhradiť vo výške 48.744 €. Za rozporné tiež považoval závery súdu prvej inštancie o priemernej ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN). Údaj o ročnej priemernej RPMN v hodnote 5,76% v zmluve o úvere uzavretej v roku 2010 bol prebratý z údajov zverejňovaných Ministerstvom financií SR a Národnou bankou Slovenska na webovej stránke ministerstva v súlade s ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z.z., a to § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok. Zmluva o úvere bola uzavretá dňa 14.7.2010, preto pre ňu boli rozhodné údaje zverejnené zmienenými inštitúciami v oznámení „súhrnné informácie o údajoch novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za prvý štvrtrok 2010“ (údaje za II. štvrtrok boli zverejnené až po uzavretí zmluvy), ktoré uvádzali priemernú hodnotu RPMN 5,76%, tak ako je táto uvedená v zmluve. Žalovaný ďalej uvádzal, že pokiaľ aj súd mienil určovať hodnotu ročnej RPMN týkajúcej sa posudzovanej zmluvy, vychádzal z nesprávnych údajov, keď do svojich výpočtov nezahrnul celkovú výšku istiny úveru, ale len jej časť 8.654,99 €. Žalovaný tiež považoval za neodôvodnený aj súdom priznaný nárok na zaplatenie sumy 10.279,59 €, keď z rozhodnutia súdu nevyplýva, ako bolo k uvedenej sume dospené.

8. Žalovaný namietal tiež nesprávnosť výkladu ustanovenia § 9 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý za podstatné náležitosti zmluvy považoval výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom zákon rozpis splátok v zmluve o úvere nevyžaduje, a ani nikdy nevyžadoval, preto výklad vykonaný súdom je v rozpore so zásadami systematického, logického i gramatického

výkladu zmluvných ustanovení. Taký výklad sa rovnako prieči povinnosti vnútroštátneho súdu vykladať vnútroštátnu normu eurokonformným spôsobom, keďže je v rozpore aj s ustanoveniami Smernice i tomu zodpovedajúcemu rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C 42/2015 Home Credit proti W. X.. Uvedené potvrdzuje tiež aktuálna judikatúra Najvyššieho súdu v rozhodnutí sp.zn. 3 Cdo 146/2017 a naň nadväzujúce rozhodnutia.

9. V odvolaní žalovaný vyjadril názor, že na účely plynutia premlčacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia, je vyhodnotenie jeho konania pri prijatí plnenia zo zmluvy ako úmyselného za účelom sa bezdôvodne obohatiť, skutkovo i právne nesprávne, keď úmysel na strane žalovaného nebol v konaní preukázaný ani zisťovaný. Neplatí prezumpcia úmyselného konania zo strany spoločnosti, túto treba preukázať, inak by záver súdu zakladal prezumpciu úmyslu na strane ktoréhokoľvek dodávateľa finančnej služby, i jeho zodpovednosť za úplnú a perfektnú znalosť výkladu právnych predpisov, a celú koncepciu úmyslu v práve, by robil prakticky obsolentnou. Rozhodovacia prax súdov v tejto otázke nie je jednotná, preto bolo legitímnym očakávaním žalovaného, že súd prvej inštancie sa v rozsudku riadnym a presvedčivým spôsobom vyporiada s prezumpciou úmyslu bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného ako dodávateľa, čo však v odôvodnení rozhodnutia absentuje. Súd prvej inštancie sa nezaoberal plynutím premlčacej lehoty ani z hľadiska trojročnej objektívnej premlčacej lehoty, ani z hľadiska dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty, len konštatoval, že žalobcovi táto subjektívna lehota začala plynúť až po posúdení veci jeho právnym zástupcom, čo však nemožno považovať za správne. V zmysle § 107 ods. 1 OZ subjektívna lehota plynie od doby, keď sa oprávnený subjekt dozvedel o bezdôvodnom obohatení, teda o jeho výške a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil. Z uvedeného plynie, že podstatnou okolnosťou je moment, kedy žalobca získal vedomosť o skutkových okolnostiach, z ktorých bezdôvodné obohatenie vyvodzuje, pričom jeho právne znalosti, znalosť právnej úpravy a judikatúry súdov nie je v tomto ohľade podstatná. Tento záver vychádza z konštantnej rozhodovacej praxe súdov, ktorá sa odrazila v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR sp.zn. 26 Cdo 785/2011, 1 Cdo 67/2011, 33 Odo 528/2006, s ktorými rozhodnutiami a konštantou judikatúrou súdov sa súd prvej inštancie vo veci vôbec nevyssporiadal. Žalovaný preto dôvodil, že nedostatky rozsudku predstavujú vady konania znamenajúce porušenie práva žalovaného na spravodlivé súdne konanie, keďže neobjasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, lebo toto nereaguje na podstatné a relevantné argumenty strany sporu a nedáva odpoveď na riešenie konkrétneho právneho problému. Rozsudok je v mnohom tiež prekvapivým rozhodnutím, keďže sa vyjadruje k záležitostiam, ktoré neboli medzi stranami sporné, a aj z toho dôvodu je súdnym rozhodnutím neprípustným.

10. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu hodnotil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako riadne odôvodnené, vydané v súlade so zákonom, v ktorom sa súd prvej inštancie dôsledne vysporiadal s otázkou pochybností o povahe zmluvy o úvere ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uviedol, že neúspech žalovaného v súdnom konaní nemožno považovať za porušenie jeho základných práv na spravodlivý súdny proces, keď citácia rozhodnutí vnútroštátnych súdov a Súdneho dvora EÚ nie je pre rozhodovanie v konkrétnej veci záväzná.

11. Žalovaný v replike zotrval na argumentácii v podanom odvolaní, poukázal tiež na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 5 Co 483/2015 z 20.9.2016, kde v obdobnej právnej veci sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že neboli naplnené predpoklady podľa § 1 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z. na to, aby právny vzťah, aký je predmetom sporu v tejto veci, mohol byť posudzovaný podľa zákona č. 129/2010 Z.z. v príslušnom znení.

12. Žalobca v duplike odkázal na obsah svojich písomných vyjadrení a podanie vo veci samej majúca za to, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, pre náležité zistenie skutkového stavu vyhodnotil dôkazy v súlade s § 191, § 192 CSP, a na základe ich vyhodnotenia dospel k správnym skutkovým zisteniam. Odôvodnenie rozsudku považoval za správne, zákonné, obsahujúce všetky náležitosti vyžadované § 220 ods. 1, 2 CSP, z ktorých dôvodov ho navrhoval ako vecne správny potvrdiť.

13. Ďalšie vyjadrenia v odvolacom konaní podané neboli.

14. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd, prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1,2 CSP a z

hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a zistil, že nie sú dané dôvody na potvrdenie (§ 387 CSP), ani na zmenu (§ 388 CSP) rozsudku, preto rozsudok v napadnutom rozsahu zrušil s poukazom na § 389 ods. 1 písm. b/ CSP a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Výrok o zastavení konania nebol predmetom odvolacieho prieskumu, pretože nebol odvolaním napadnutý, a v tomto rozsahu je rozhodnutie právoplatné (§ 367 ods.3 CSP).

15. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu odvolaním napadnutom trpí vadami skutkových zistení, spočíva tiež na nesprávnom právnom posúdení a zásadná argumentácia súdu vychádza z nezrozumiteľného a nedostatočného odôvodnenia súdneho rozhodnutia, čím boli zadané dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku vo výroku o vyhovení žalobe a súvisiacom výroku o trovách konania v súlade s § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, pretože súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

16. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. V súlade so zjednocujúcim stanoviskom Najvyššieho súdu SR publikovaným v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR č. R 2/2016, za inú vadu konania sa považuje aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia.

17. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplývajú z prednesov strán alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1,2 CSP, alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

18. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

19. Odvolací súd poukazuje prvotne na to, že na základe späťvzatia žaloby v časti nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 1.672,01 € vyplývajúceho zo zmluvy „Hypopôžička“ č. D.-XX uzavretej dňa 26.10.2009, tento záväzkový vzťah a plnenia na jeho základe poskytnuté, už nie sú predmetom konania. Nie je preto zrejmé, z akých dôvodov sa súd prvej inštancie zaoberal posudzovaním ustanovení tejto zmluvy podľa zákona č. 258/2001 Z.z. a nárokov z nej vyplývajúcich, ak z povahy veci a ani odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva súvislosť s konečným meritórnym výrokom súdu, a negatívne to ovplyvnilo celkovú zrozumiteľnosť rozsudku. Pokiaľ ide o podstatu nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia toto je založené na tvrdení, že na základe zmluvy o úvere „Hypopôžička“ č. D.-XX zo dňa 14.7.2010 plnil zo zmluvy žalovanému viac, než žalovanému podľa zákona patrilo, keď sumu bezdôvodného obohatenia vyčíslil v rozsahu 10.279,58 € sumarizujúc hodnotu finančných prostriedkov žalobcovi uhradených v splátkach vo výške 11.680,20 € (54 splátok x 126 €) a v hotovosti v súvislosti s predčasným zosplatnením dlhu vo výške 22.099,38 €, v pomere k finančným prostriedkom zo zmluvy získaným v rozsahu 23.500 €. Žalovaný nespochybnil rozsahu úhrady dlhu, ani čas jeho úhrady, keď k predčasnemu zosplatneniu úveru a jeho úhrade v hotovosti vo výške 22.099,38€ malo podľa tvrdenia žalobcu dôjsť ku dňu 9.3.2017. Podľa obsahu zmluvy o poskytnutí úveru „Hypopôžička“ č. D.-XX, žalovaný ako veriteľ, žalobca a R. U. ako dlžníci, uzavreli zmluvu o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka, keď v úvodných ustanoveniach zmluvy sa tiež uvádza, že zmluva sa uzatvára aj podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, iných úveroch a pôžičkách. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie finančných prostriedkov titulom úveru, a to v časti A

vo výške 8.654,99 € na osobný účet klienta, v časti B vo výške 294,50 € na účet Consumer Finance Holding a.s. na úhradu výdavkov s poskytnutím úveru, v časti C na úhradu pohľadávok banky vo výške 14.845,01 €. V časti A zmluvy, bolo dohodnuté splácanie úveru mesačnou anuitnou splátkou vo výške 216,30 € vrátane poistného 13,20 € s dátumom prvej splátky 20.8.2010, dátumom konečnej splatnosti 20.7.2030, úrokovou sadzbou 8,2 % ročne fixovanou na obdobie 5-tich rokov. Plnenie úverovej zmluvy bolo zabezpečené záložným právom k nehnuteľnosti špecifikovanej v záložnej zmluve. Podľa znenia zmluvy, zabezpečenie úveru poistením je vyznačené iba v prípade, ak si klient zvolil poistenie. Podľa bodu 4.1 zmluvy, dlžníci požadovali základný balík poistenia. Súčasťou zmluvy sú štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, informujúce o výške spotrebiteľského úveru, celkovej čiastke, ktorú bude musieť spotrebiteľ zaplatiť, o ročnej percentuálnej miere nákladov s uvedením údajov, ktoré vstupovali do tohto výpočtu, ako aj ďalšími aspektmi súvisiacimi s uzavretím zmluvy. V zmluve bola uvedená ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) 8,59 %, celkové náklady dlžníkov 48.744 € z toho istina 23.500 € a úroky s poplatkami 25.244 €. Priemerná hodnota RPMN uvádza údaj 5,76 %.

20. Podľa obsahových náležitostí posudzovaná zmluva spadala medzi zmluvy úverové upravené § 497 Obch. zák., v zmysle ktorého zmluvného ustanovenia, sa zmluvou o úvere zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Je tiež nepochybné, že vzhľadom na postavenie zmluvných strán išlo o zmluvu spotrebiteľskú, ako túto zmluvu definuje § 52 OZ. Podľa § 52 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Pokiaľ súd prvej inštancie konštatoval, že na uvedený zmluvný vzťah sa vzťahovali tiež ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., tak vyjmúc fakt, že obsahom súdneho rozhodnutia je citácia ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. v znení nezodpovedajúcom času uzavretia zmluvy, súd prvej inštancie neposkytol žiadnu odpoveď na to, ako sa vysporiadal so zákonným ustanovením § 1 ods. 3, § 2 písm. c/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, v zmysle ktorého úver, ktorý bol zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého lehota splatnosti bola viac ako 10 rokov, ako je to aj v predmetnom prípade, sa nepovažuje za spotrebiteľský úver. Pritom § 24 zákona č. 129/2010 Z.z. odkazujúci na uplatnenie zákonných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. aj u tých zmlúv, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom, sa vzťahoval len na iných veriteľov, za ktorých sa považovali subjekty nemajúce povahu banky. Súdu prináleží výklad zákona i výklad právnych úkonov realizovaných stranami sporu, tento výklad však musí sledovať limity dané zákonnou úpravou, osobitne ak ide o kogentnú právnu úpravu, od ktorej sa nemožno odchyliť dohodou, pričom výklad posudzovaných právnych úkonov, ktorý prichádza do úvahy pri ich nejednoznačnosti, musí rešpektovať zmysel a účel sledovaný stranami sporu pri prejave vôle. Žalobca sa nedovoľoval pochybenia pri uzatváraní zmluvy, či akéhokoľvek omylu pri vstupe do záväzkového vzťahu so žalovaným, z konania nevyplýva, aby bol nútený do uvedeného záväzkového vzťahu vstúpiť, aby bolo akýmkoľvek konkrétnym spôsobom zneužitý jeho postavenie spotrebiteľa, a pokiaľ by takýto záver mienil súd prvej inštancie urobiť, ako to vyplýva z bodu 20. jeho odôvodnenia, je nevyhnutné, aby si preto zaobstaral dostatok skutkových zistení vychádzajúcich z vykonaného dokazovania. Z obsahu spisu nemožno zo žiadneho dôkazu spočívajúceho v obsahu zmlúv, či obsahu vyjadrení strán sporu vyvodiť, aby žalovaný pri uzatváraní zmluvy so žalobcom konal nekalým spôsobom, či spôsobom odporujúcim zásade dobrým mravom a zásadám poctivého obchodného styku.

22. Aj za situácie, ak by bolo opodstatnené posudzovať úverovú zmluvu strán podľa zákona č. 129/2010 Z.z., závery súdu prvej inštancie o absencii podstatných náležitostí vyžadovaných § 9 citovaného zákona, sú založené na nesprávnom a neúplnom zistení skutkového stavu, a v časti konštatovania nedostatku členenia splátky dlhu na jednotlivé splátky istiny, úrokov a poplatkov, tiež vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci. Konštrukcia opodstatnenosti nároku žalobcu zhmotnená v rozhodnutí súdu prvej inštancie sa javí ako nezodpovedajúca právnej úprave i obsahu súdneho spisu.

23. Údaj o priemernej hodnote RPMN, ako na to správne poukazuje žalobca, vychádza z verejne dostupných údajov zverejňovaných Ministerstvom financií SR, Národnou bankou Slovenska v zhode s § 21 ods. 2, 4 zákona č. 129/2010 Z.z. Ako vyplýva z oznámenia za rozhodné obdobie (§ 9 ods.2 písm. y/) o súhrnných informáciách o údajoch novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch za prvý štvrtrok 2010, hodnota priemernej RPMN zodpovedá údaju uvedenému v zmluve 5,76 %. Aj pre prípad nesprávneho uvedenia priemernej hodnoty RPMN, §11 zákona č. 129/2010 Z.z. nespája s týmto nedostatkom možnosť sankcionovať veriteľa bezúročnosťou zmluvy, čo je dané povahou priemernej RPMN, ktorá neodráža rozsah práv a povinností dlžníka z konkrétnej zmluvy.

24. Ak § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy používa pojmy výška, počet, termíny splátok, istiny, úrokov a poplatkov, je možné eurokonformným výkladom v súlade so zákonom dospieť k záveru, že toto ustanovenie obsahuje spresnenie, čo splátka úveru zahŕňa, neukladá však povinnosť uviesť požadované informácie (výška, počet, splatnosť splátky) vo vzťahu ku každej položke (istina, úrok, poplatok). Pokiaľ súd prvej inštancie považoval za nevyhnutné členenie splátky na jednotlivé zložky, jeho názor vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia. K výkladu sporného ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch sa vyjadril Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí zo dňa 22.2.2018 sp. zn. 3Cdo/146/2017, ako aj sp.zn. 3 Cdo 56/2018 zo dňa 17. 4. 2018, v ktorých prijal záver, že vnútroštátna úprava nie je v rozpore s úpravou Smernice a je prípustný aj možný eurokonformný výklad vnútroštátnej úpravy priamo zodpovedajúci aj výslovnému zneniu § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Najvyšší súd vychádzajúc z citovaných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, Smernice, rozsudku SD EÚ C-42/15 ustálil, že ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch neobsahuje v sebe požiadavku „členenia“ splátky, ale jej špecifikáciu vzťahuje iba na počet splátok, termín splatnosti a sumu splátky. Predmetom splátky môže byť istina, úroky, poplatky uvádzané samostatne alebo súhrne. Pokiaľ je predmetom spotrebiteľského úveru amortizácia istiny (postupné umorovanie-znižovanie istiny v splátkach), spotrebiteľ je informovaný o rozsahu istiny, úrokoch a ďalších zložkách splátky dlhu vo forme amortizačnej tabuľky, ak o ňu požiada. Uvedenie výšky, počtu a termínov splátok dlhu, tak umožňuje spotrebiteľovi určiť (poznať) výšku jeho záväzku pri jeho riadnom splácaní, a má tiež vždy právo aj na doplnujúce informácie (amortizačnú tabuľku), ak splácaním dochádza k amortizácii istiny.

25. Pri posudzovaní úplnosti údajov o celkových nákladoch a celkovej čiastky, ktoré je povinný žalobca zo zmluvy ako spotrebiteľ platiť, súd prvej inštancie pri aplikácii zákona č. 129/2010 Z.z., opomenul vychádzať z pojmového vymedzenia týchto náležitostí zmlúv o spotrebiteľskom úvere.

26. Celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok (§ 2 písm. g/zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy)

27. Celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť je súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom (§ 2 písm. h/ zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy).

28. Zohľadňujúc vyššie uvedené zákonné ustanovenia, z odôvodnenia rozhodnutia nie je možné zistiť, prečo súd prvej inštancie zahrnul do celkových nákladov poisťné, a priamo zo zmluvy nevyplýva, aby poisťné malo byť podmienkou uzavretia zmluvy tj aby malo charakter poistenia povinného.

29. Nemožno pritom nechať bez povšimnutia, že základnou argumentáciou žalobcu na zdôvodnenie jeho nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia boli tvrdenia o neprimeranosti odplaty. Neprimeranosť odplaty pritom odvodzoval z toho, že žalovanému vrátil o 77% viac, ako od neho získal. Vyjímúci fakt, že žalobca neodôvodnil ako dospel k tomuto percentuálnemu vyjadreniu (oproti poskytnutej sume 23.500€ žalobcovi najviac uhradil 10.279,59 €, čo predstavuje 44% sumy úveru), je potrebné upriamiť pozornosť žalobcu na to, že len násobne vyššia čiastka vrátených peňažných prostriedkov zo zmluvy o úvere oproti sume poskytnutej, neznamená za každých okolností, že odplata zo

zmluvy je neprimeraná. Je prirodzené, že v prípade dlhšie trvajúceho zmluvného vzťahu suma plnenia, ktorú dlžník žalobcovi vráti bude vyššia, ako v prípade kratšej doby splatnosti. Rovnako tak na výšku plnenia dlžníka má vplyv aj akéhokoľvek omeškanie s vrátením dlhu, ktoré navyšuje rozsah záväzku o úroky z omeškania, alebo iné dojednané sankcie. V čase vzniku záväzkového vzťahu strán sporu sa primeranosť odplaty hodnotila v zmysle § 53 ods. 6 OZ prihliadajúc na odplatu žiadanú veriteľmi v obdobných právnych vzťahov. Vychádzajúc z priemernej úrokovej miery 7% ročne v roku 2010 pre hypotekárne úvery so splatnosťou nad 5 rokov, v zmluve dohodnutá sadzba 8,2 % ročne zodpovedala kritériu primeranosti (viď štatistické údaje Národnej banky Slovenska v období roku 2010). Podstatným pre rozhodnutie o primeranosti, či neprimeranosti odplaty je vyhodnotenie všetkých faktorov existujúcich v čase uzavretia zmluvy na finančnom trhu pri poskytovaní úverov. Konštatovanie neprimeranosti odplaty nemožno založiť len na porovnaní sumy dlžníkovi poskytnutej a sumy, ktorú je dlžník povinný vrátiť, ale je potrebné vziať do úvahy charakter úverovej zmluvy, osobu dlžníka a jeho bonitu, spôsob zabezpečenia záväzku, úrokové miery na trhu platné v čase uzavretia zmluvy, dobu splácania dlhu i ďalšie okolnosti determinujúce podmienky úveru a jeho rizikovosť (napr. účelové určenie úveru, platobná história dlžníka, a pod.) ako to napokon priamo vyplýva aj z § 53 ods. 6 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

30. V časti rozhodnutia, v ktorej sa súd prvej inštancie vypořádaval s námietkou premlčania vznesenej žalovaným, z jeho odôvodnenia nemožno vyvodiť na základe akých skutkových zistení dospel k záveru, že je potrebné aplikovať ustanovenia o úmyselnom bezdôvodnom obohatení, na ktoré sa vzťahuje desaťročná objektívna premlčacia lehota. Prezumpcia úmyslu v konaní subjektu, s ktorou formou zavinenia zákon spája nepriaznivé právne následky, nie je prípustná. Existencia úmyslu musí byť v konaní preukázaná výsledkami vykonaného dokazovania. Samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení subjektu v oblasti poskytovania úverov, súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov, nemôžu bez ďalšieho zakladať úmysel veriteľa. Je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia, a to s dôrazom na čas vykonania protiprávneho úkonu, resp. získania neoprávneného majetkového prospechu (porovnaj NS SR sp.zn.1Cdo 238/17). Žiada sa dodať, že ani úvaha súdu o tom, že subjektívna premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia začína plynúť odo dňa konzultácie veci s právnym zástupcom, nie je nijakým spôsobom zdôvodnená, a prehliada závery konštantnej judikatúry o tom, že pre vznik nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je rozhodujúca vedomosť o právnej kvalifikácii nároku (porovnaj NS SR sp.zn. 3 Cdo 169/2017).

31. So zreteľom na okolnosti prípadu sa námietka premlčania javí navyiac ako neopodstatnená, ak predmetom konania ostane dlžná suma vo výške 10.279,58 € z úverovej zmluvy „HypoPôžička“ č. D.-XX zo dňa 14.7.2010, keď žalobcom je tvrdené, že k predčasnému zosplatneniu dlhu došlo v mesiaci marec 2017, kedy žalovanému poukázal v hotovosti 22.099,38 €, žalovaný potvrdzuje, že začiatkom roka 2017 mal byť uhradený zostatok dlhu z tejto úverovej zmluvy, pričom žaloba bola podaná už dňa 25.8.2017. Za takýchto okolností by v rozsahu uplatňovanej pohľadávky nemohla začať plynúť objektívna a subjektívna premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia skôr, ako došlo k poskytnutiu samotného plnenia, čo sa malo udiť v marci 2017.

32. Vzhľadom na to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nereagovalo na žiadnu z podstatných námietok žalovaného, v časti posudzovania náležitosti zmluvy nezodpovedalo obsahu zmluvy, ani zákonnej úprave, neposkytovalo zrozumiteľné skutkové a právne odôvodnenie posudzovaného nároku, stalo sa nespôsobilým na zmenu alebo potvrdenia rozhodnutia v odvolacom konaní, a odvolaciemu súdu neostávala iná možnosť iba napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť. V opätovnom konaní súd prvej inštancie prihliadajúc na predmet sporu, vyhodnotí charakter zmluvy „HypoPôžička“ č. D.-XX zo dňa 14.7.2010 reagujúc na námietky žalobcu i zákonnú úpravu vyplývajúcu z § 1 ods. 3 a súvisiacich ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z.. V prípade konštatovania nedostatkov zmluvy zakladajúcich nárok žalobcu na poskytnutie peňažného plnenia, tieto svoje závery zdôvodní s odkazom na konkrétne skutkové zistenia vyplývajúce mu z vykonaného dokazovania, ktoré právne vyhodnotí podľa zákonnej úpravy, ktorej aplikáciu presvedčivým spôsobom vyargumentuje.

33. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne tiež o trovách celého konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP). V prípade rozhodnutia o priznaní nároku na náhradu trov, vo výroku rozhodnutia zreteľne vyjadří ktorej zo strán sporu, proti ktorej protistrane, nárok na náhradu trov konania priznáva.

34. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).